

Ο Πατριάρχης Μόσχας για την εορτή της Μονής Αγίου Παντελεήμονος Αγίου Όρους

[Πατριαρχεία](#) / [Πατριαρχείο Μόσχας](#)

Τις ευχές του προς τον Καθηγούμενο της Ιεράς Μονής Αγίου Παντελεήμονος Αγίου Όρους Αρχιμανδρίτη Ευλόγιο έστειλε ο Πατριάρχης Μόσχας και πασών των Ρωσιών κ.κ. Κύριλλος με αφορμή τη σημερινή εορτή του Αγίου (με το παλαιό εορτολόγιο), κατά την οποία πανηγυρίζει η Μονή.

“Σας εύχομαι ολόψυχα σε όλους για την ημέρα μνήμης του μεγαλομάρτυρα Παντελεήμονα, την εορτή της μονής. Ο βίος αυτού του αγίου μας δείχνει ένα παράδειγμα ακλόνητης και αβλαβούς πίστης, σταθερής υπομονής και μεγαλοπρέπειας της ψυχής. Αυτός ο θαυμαστός άγιος του Σωτήρος Χριστού, συγκινημένος από την αγάπη προς Αυτόν, βοηθούσε πολύ τους φτωχούς και τους άπορους, παρηγόρησε τους πενθούντες και θεράπευε τους δοκιμαζόμενους από διάφορες παθήσεις”, αναφέρει αρχικά ο Μακαριώτατος.

“Με τη θαρραλέα μαρτυρία του για τον Αναστάντα Κύριο, ο παθιασμένος Παντελεήμων απέκτησε την άφθονη χάρη του Ζωοδόχου Πνεύματος, ώστε και μετά το μαρτύριο του να μην πάψει να βοηθάει τους πιστούς, μεσολαβώντας για αυτούς στον Θρόνο του Παντοκράτορα. Σε αυτή τη δύσκολη στιγμή, σας προτρέπω όλους να μην εξασθενήσετε στις προσευχές ενώπιον του πολιούχου της μονής, ζητώντας από αυτόν την μεσιτεία για όλους όσους έχουν πίστη και ελπίδα στον Θεό (Α’ Πέτ. 1: 21)”, σημειώνει.

“Την εορταστική αυτή ημέρα εύχομαι ο Καθηγούμενος και οι αδελφοί της μονής να ενισχύσουν την πνευματική και σωματική τους δύναμη, την πνευματική ανάπτυξη, την ειρήνη και τη γενναιόδωρη βοήθεια από τον Κύριο στη μοναστική ζωή”, καταλήγει.

Ο Αρχιμανδρίτης Ευλόγιος, Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Αγίου Παντελεήμωνος Αγίου Όρους

Η ιστορία της Μονής

Η Ιερά Μονή του Αγίου Παντελεήμονος, η και Ρωσικό επιλεγόμενη, βρίσκεται στα νοτιοδυτικά της χερσονήσου του Άθω, λίγο πριν το λιμάνι της Δάφνης. Η σημερινή όψη της μονής, με εγκατελειμμένα πολυόροφα και μεγαλοπρεπή κτίρια, μαρτυρεί για το πλούσιο και πληθωρικό παρελθόν της. Η ιστορία του μοναστηριού έχει τις απαρχές της περί το 10ο αιώνα στη μονή Υπεραγίας Θεοτόκου του Ξυλουργού (ταυτίζεται με τη σκήτη Βογορόδιτσα), η αδελφότητα της οποίας στα μέσα του 12ου αιώνα μεταφέρεται στη μονή Θεσσαλονικέως που ήταν αφιερωμένη στον άγιο Παντελεήμονα. Σ' αυτή την τοποθεσία η αδελφότητα θα παραμείνει επτά αιώνες, έως το 1765.

Γεγονότα σημαντικά και σπουδαίες προσωπικότητες πέρασαν από τη μονή στο διάβα της ιστορίας. Περί το 1193 στη μονή εκάρη μοναχός ο άγιος Σάββας, αρχιεπίσκοπος των Σέρβων. Το 1307 καταλανικές συμμορίες πυρπόλησαν τη μονή, όμως λίγο αργότερα η εύνοια του Στέφανου Ήουσάν βοήθησε στην ανασυγκρότησή της. Στη ζωή του μοναστηριού κατόρθωσε να συνυπάρχει αρμονικά τόσο το ρωσικό όσο και το ελληνικό στοιχείο. Ευεργέτες της μονής αναδείχθηκαν Βυζαντινοί αυτοκράτορες, Σέρβοι ηγεμόνες, πλούσιοι Ρουμάνοι και τσάροι της Ρωσίας.

Στα χρόνια της τουρκοκρατίας το Ρωσικό δοκιμάστηκε σκληρά, αφού γνωρίζουμε και περιόδους που η μονή έμεινε παντελώς έρημη. Έτσι στα μέσα του 17ου αιώνα η Ιερά Κοινότητα θα την περιλάβει στα υπό κηδεμονία μοναστήρια. Το 18ο αιώνα οι ρωσοτουρκικοί πόλεμοι επέφεραν μείωση στον αριθμό των Ρώσων μοναχών, και κυριαρχείται κατά βάση από Έλληνες, Βουλγάρους και Σέρβους μοναχούς.

Το Ρωσικό κατορθώνει να ανασυγκροτηθεί και να ζωντανέψει με τις πλουσιοπάροχες δωρεές της Φαναριώτικης οικογένειας των Καλλιμάχηδων, ιδιαίτερα με την επέμβαση του ηγεμόνα της Μολδαβίας Ιωάννη Καλλιμάχη (18ος αιώνας) και του Σκαρλάτου Καλλιμάχη (18ος-19ος αιώνας). Εντωμεταξύ, από το 1760 η αδελφότητα από τη μονή Θεσσαλονικέως μεταφέρθηκε και εγκαταστάθηκε στο μονύδριο της Αναστάσεως. Τότε η μονή Θεσσαλονικέως παίρνει την ονομασία Παλαιομονάστηρο και γίνεται εξάρτημα της κυρίαρχης μονής του Ρωσικού.

Μετά την αποχώρηση των Τούρκων η μονή συνεχίζει την πορεία ανασυγκρότησής της με ηγούμενο τον από Δράμας Γεράσιμο, άνδρα που ξεχώριζε για την αρετή του. Το 1835 επί ηγουμενίας του καταφθάνουν οι πρώτοι Ρώσοι μετά από πολύκαιρη απουσία τους. Η σταδιακή μαζική είσοδος Ρώσων στο μοναστήρι προκάλεσε σιγά σιγά ανισορροπία στις αριθμητικές αναλογίες Ελλήνων και Ρώσων με συνακόλουθες εντάσεις. Οι ρωσικής εθνικότητας μοναχοί το 1895 έφτασαν τους χίλιους, ενώ μέχρι το 1913 ήταν σε αύξουσα πορεία. Η ταραχή με την αίρεση

των ονοματολατρών που αναπτύχθηκε στη μονή, έφερε πολλούς στην εξορία, και ανέκοψε τελειωτικά η επανάσταση του 1917 τη συνεχόμενη προσέλκυση Ρώσων μοναχών.

Από τις κτιριακές εγκαταστάσεις της μονής το Καθολικό είναι αφιερωμένο στον άγιο Παντελεήμονα και ανεγέρθη στις αρχές του 19ου αιώνα. Πασίγνωστες είναι οι καμπάνες του μοναστηριού που συνολικά ξεπερνούν σε βάρος τους είκοσι τόννους, με τη μεγαλύτερη σε βάρος καμπάνα του Αγίου Όρους, που ζυγίζει δεκατρείς τόννους και έχει διάμετρο 2,70 μέτρα. Στα κειμήλια της μονής περιλαμβάνονται πολλά αξιόλογα εκκλησιαστικά σκεύη και άμφια. Η τελευταία πυρκαγιά το 1968 κατέστρεψε τη μισή μονή. Στη βιβλιοθήκη της στεγάζονται περί τα 1,320 χειρόγραφα από τα οποία τα 600 είναι σλαβικά, και πάνω από 20,000 έντυπα. Η μονή κατείχε μετόχια σε πολλά σημεία της ρωσικής γης. Στο Άγιον Όρος έχει 5 Κελλιά και στην ιεραρχία των μονών κατέχει τη δέκατη ένατη θέση. Η μονή διαθέτει 15 παρεκκλήσια και 20 εξωκκλήσια. Σήμερα έχει περί τους πενήντα νέους μοναχούς.